

2.1.5 SIVISTYSTOIMI

2020–2025 Kuntastrategian mukaiset tavoitteet vuodelle 2023

Tavoite	Toimenpide
– Joutsalaisten hyvinvointia ja terveyttä edistävät palvelut	<ul style="list-style-type: none"> • Peruspalvelujen toimivuudesta saatu palaute • Itsearviointi
– Ennaltaehkäisevä kuntalaisten toimintakyvyn vahvistaminen	<ul style="list-style-type: none"> • Hyvinvoinnin ja terveyden indikaattoritiedot väestöstä • TEAviisari-tulosten paraneminen • Hyte-kertoimen taso
– Osallistuvat kuntalaiset ja vapaa-ajanasukkaat	<ul style="list-style-type: none"> • Osallistavien kyselyiden ja tapahtumien määrä • Kumppanuuspöydän toimintaan osallistuminen

Peruspalvelujen osalta hyvinvointialueet ottivat vastuun terveys- ja sosiaalipalveluista. Kunnan tehtäviin jäivät sivistystoimen peruspalvelut sekä teknisen toimen osalta entiset vastuut. Varhaiskasvatuksen osalta painetta palvelun lisäämiseen tuotti kunnassa toimiva vastaanottokeskus. Tähän palvelutarpeeseen ei pystytty vastaamaan suositusten mukaisesti, vaan palvelut tarjottiin oman kunnan asukkaille lain mukaan. Perusopetukseen valmistava opetus alkoi ja sen volyyymi kasvoi syksyllä 2023 huomattavaksi.

Hyvinvointi- ja sivistystoimelle osoitettiin valmisteltavaksi vuoden aikana aloitteita, jotka koskivat ikäihmisten hyvinvointipalveluja sekä tukea digitaalisten taitojen kehittämiseen ja hyödyntämiseen. Aloitteet käsiteltiin vuoden aikana loppuun.

Kunnan toiminnoissa panostettiin TEA-viisari kyselyjen tuottaman tiedon pohjalta toimintamallien kehittämiseen. Kunnan johdon ja kulttuurin osalta tulosten voi olettaa kohentuvan. Tulokset tästä selviävät myöhemmin arviointien valmistuttua.

Kunnan toimesta kutsuttiin koolle kumppanuuspöytä neljä kertaa vuoden 2023 aikana.

Järjestöyhdyshenkilöt oli nimetty ja heidän yhteystietonsa ovat saatavilla kunnan verkkosivuilla. Hyvinvointikysely päätettiin toteuttaa vuonna 2024.

Hyvinvointikertomuksessa 2022 päivitettiin väestön terveystietoja. Kouluterveyskyselyn tulokset käsiteltiin hyvinvointi- ja sivistyslautakunnassa sekä nuorisovaltuustossa. Liikuntaneuvontapalvelu jatkui kunnan omana toimintana. Liikunnan sekä harrastamisen edistämiseen on haettu ja saatu hankerahoitusta.

HALLINTO

Talousarvion sisältö:

Sivistystoimen hallinnon kustannukset: hyvinvointi- ja sivistyslautakunnan kokouspalkkiot ja matkakorvaukset. Hyvinvointi- ja sivistysjohtajan ja toimistosihteerin palkkakustannukset.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen koordinoinnin vastuut on selkeytetty ja ne toimivat arjessa.	Hyvinvointikoordinaattorin tehtävä Vuotuinen hyvinvointiraportti ja suunnitelma	Tehtävä täytetty. Raportti toteutettu monialaisesti	Raportti ja suunnitelma laadittu

Hallinnolliset tehtävät hoidettu määräajassa	Kokousten ja päätösten aikataulutus	Hallinnolliset tehtävät hoidettu määräajassa	Tehtävät hoidettu määräajassa hallinnon osalta
--	-------------------------------------	--	--

Vastuuhenkilö: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja Mika Sirkka

Määräraha- ja tulo- ja meno- taulukko sitovalla tasolla:

Opetustoimen hallinto	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut	0	0	0	0	

VARHAISKASVATUS

Vuonna 2023 varhaiskasvatuksessa oli n. 110 lasta. Esiopetuksessa kevätlukukaudella oli 30 lasta (16 lasta vuonna 2016 syntyneitä ja 14 lasta vuonna 2017 syntyneitä) ja syyslukukaudella 17 lasta (vuonna 2017 syntyneet).

Varhaiskasvatuksen henkilöstön työvuorosuunnittelu aloitettiin vuoden 2023 alussa Daisy-järjestelmässä. Työntekijöiden sijaisjärjestelyt tuottivat erityisesti haastetta, ja tarvetta sijaisille oli monesti useassa yksikössä yhtäaikaaisesti.

Pitkäaikainen varhaiskasvatuksen päällikkö Annikki Lehto siirtyi eläkkeelle. Sijaisena toimi varhaiskasvatuksen varajohtaja Heidi Juutilainen. Varhaiskasvatuksen päällikön virkaan valittu Päivi Sutinen toimi tehtävässä kolmen viikon ajan. Alkaen 6.11.2023 tehtävää on hoitanut vt. varhaiskasvatuksen päällikkönä Karoliina Heikkonen.

Talousarvion sisältö:

Varhaiskasvatukseen kuuluvat perhepäivähoito (kotona työskentelevät perhepäivähoitajat sekä ryhmäperhepäivähoito), päiväkodit ja esiopetus Joutsan taajaman osalta.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään kaikille alle kouluikäisille lapsille varhaiskasvatuslain mukaisesti	Kaikille varhaiskasvatuspaikkaa hakeneille lapsille myönnetään paikka varhaiskasvatuslain mukaisesti	Määräaikaan tehdyt varhaiskasvatuksen hoitopaikkapäätökset	Päätöksen on tehty määräajassa
Varhaiskasvatuksen pedagogiikan kehittäminen	Koulutusten järjestäminen henkilökunnalle	Koulutuspäivien määrä / vuosi / työntekijä. Uusien toimintamallien käyttöönotto	Esiopetuksen osalta yhteiskoulutuksia koulun kanssa sekä omaehtoisia koulutuksia
Liikkuva varhaiskasvatusohjelman juurruttaminen varhaiskasvatukseen	Liikuntakoulutuksiin ja hankkeisiin osallistuminen, liikuntaneuvojan palveluiden hyödyntäminen	Liikunnallisten ideoiden käyttöönotto, aktiivisen liikunnan lisääminen päivittäin	Liikuntaneuvonta vieraili yksiköissä. Ulkopuolisen asiantuntijan käyttöä (mm. hiihdon opetusta)
Työhyvinvoinnin edistäminen	Tilaratkaisut, ryhmien pienentäminen	Työhyvinvointikyselyt, koulutukset	Työhyvinvointikyselyyn osallistuminen, palautteiden käsittely yksiköissä. Varhaiskasvatuksen oma

			työhyvinvointitapahtuma.
--	--	--	--------------------------

Vastuhenkilö: Varhaiskasvatuksen päällikkö Annikki Lehto

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Varhaiskasvatus	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					
Poistot					
Tilikauden tulos					

Tunnusluvut:

Läsnäolopäivät
Perhepäivähoitokodit
Perhepäivähoitopaikat

Ryhmäperhepäiväkodit
Ryhmäperhepäivähoitopaikat
Ryhmäperhepäivähoid. olevat lapset

Päiväkotihoitopaikat
Päiväkotihoidossa lapsia,
perushoito
Päiväkotihoidossa lapsia,
esiopetus

Kotihoidontukea saavat perheet
Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarviot	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Perhepäivähoito					
- läsnäolopäivät					
- ä-hinta €					
Yhteensä €					

Varhaiskasvatus jatkuu	Tot 2021	TA 2022	Tot 2022	Poikkeama	Käyttö-%
Ryhmis Varala					
- läsnäolopäivät					
- ä-hinta €					
Yhteensä €					
Perhepäiväkoti Keltasirkku					
- läsnäolopäivät					
- ä-hinta €					
Yhteensä €					

Perhepäiväkoti Koskikara				
- läsnäolopäivät				
- à-hinta €				
Yhteensä €				
Perhepäiväkoti Koivukumpu				
- läsnäolopäivät				
- à-hinta €				
Yhteensä €				
Päiväkoti Taikametsä				
läsnäolopäivät				
à-hinta €				
Yhteensä €				
Päiväkoti Esikot				
- läsnäolopäivät				
- à-hinta €				
Yhteensä €				
Erillismäärärahat:				
Lasten kotihoidon tuki €				
Päivähoidon esiopetus €				
2 v. esiopetuksen kokeilu €				
Ostopalvelut				
Yhteensä €				

PERUSOPETUS

Perusopetuksen koulut ovat Joutsan yhtenäiskoulu (luokat 1-9) ja Kurkiauran koulu (luokat 1-6). Esiopetusta annetaan koulukeskuksen C-rakennuksessa päiväkotiki Esikoissa (varhaiskasvatus) sekä Kurkiauran koulussa.

Joutsan kunta on mukana OKM:n toteuttamassa kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa. Kokeilu kestää vielä toukokuun 2024 loppuun (alkoi elokuussa 2021).

Joutsan kunnan perusopetuksen tavoitteena on perusopetuslain 2 ja 3 §:ien mukaan yhteistyössä kotien kanssa tukea oppilaiden kasvua ihmisyhteyden ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Lisäksi esiopetuksen tavoitteena on osana varhaiskasvatusta parantaa lasten oppimisedellytyksiä. Opetuksessa noudatetaan valtakunnallisesti yhteisiä perusteita perusopetuslain säästöjen mukaisesti. Opetus järjestetään oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti siten, että se edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä.

Joutsan kunnan koulukuljetusten myöntämisessä ja järjestämisessä noudatetaan perusopetuslain 32 §:ssä määriteltyjä perusteita. Perusopetuslain lisäksi koulukuljetusten myöntämisessä noudatetaan hyvinvointi- ja sivistyslautakunnan hyväksymiä tarkentavia perusteita joutsalaisille oppilaille (hyväksytty 20.6.2023).

Iltapäivätoiminta

Perusopetuslain mukaan kunta voi järjestää ja hankkia tämän lain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa (48 b §). Joutsan yhtenäiskoulun iltapäivätoiminta (Reppu) toteutettiin Joutsan seurakunnalta hankittuna

ostopalveluna. Ohjaajien mukainen laskutus tapahtuu toteutuneiden tuntien mukaan. Joutsan kunta perii käyttömaksut sekä saa toiminnan järjestämiseen osoitettua valtionosuutta. Kurkiauran koululla on järjestetty aamu- ja iltapäivätoimintaa kunnan omana toimintana. Toiminnasta vastaavat koulunkäynninohjaajat.

Koululaisten kesätoiminta

Koululaisille järjestettiin päivätoimintaa kesällä 5.6. – 7.7.2023, arkipäivisin klo 9-15. Koululaisten päivätoiminnan ohjaajina toimivat kunnan koulunkäynninohjaajat sekä kunnan palkkaamia nuoria kesätyöntekijöitä aikuisten ohella. Toiminnan rahoitukseen kunnanhallitus myönsi rahastovaroja.

Kotikuntakorvausmenot ja -tulot

Maksut ja korvaukset vuodelle 2023 perustuivat oppilasmääriin 31.12.2021 tilanteesta. Suurimmat kotikuntakorvausmenot ovat Toivakan ala- ja yläkouluun sekä Luhangan kunnan alakouluun. Suurimmat kotikuntakorvaustulot ovat Luhangan kunnan yläkoulun oppilaista. Lastensuojelulain mukaisesti sijoitettujen perusopetuksen oppilaiden opetuksen kustannuksia voi koulutuksen järjestäjäkunta laskuttaa lakiin perustuen oppilaan kotikunnalta. Talousarviossa oli varauduttu edellisten vuosien perusteella muilta kunnilta saatavaan korvaukseen sekä muille kunnille maksettaviin korvauksiin kuntaan sijoitettujen oppilaiden osalta.

Joutsan yhtenäiskoulu

Yhtenäiskoulussa oli tilastointipäivänä 20.9.2023 254 oppilasta joista alakoulussa 133 ja yläkoulussa 121. Henkilöstöä yhtenäiskoulussa oli 49.

OKM:n ja OPH:n hankkeista saatiin koulun arkeen ja oppilaiden kohtaamiseen mm. lisää henkilöstöä. Koulupalmentaja ja koulutsemppari osoittautuivat tärkeiksi oppilaiden kouluarkea tukeviksi henkilöiksi. Koulupalmentajan tehtävä vakinaistettiin hankkeen loppupuolella. Hankkeista saadut resurssiopettajan ja koulunkäynninohjaajan työpanokset toivat tukea tuenttarpeisille oppilaille.

Vuoden 2023 aikana jatkettiin luotua koulunmäen strategiaa, jossa hyvinvoinnilla on iso rooli. Hyvinvointia tarkasteltiin niin oppilaiden, huoltajien kuin henkilökunnan tasolla. Vuoden 2023 aikana valmistui myös koulunmäen hyvinvointisuunnitelma, jossa pääpainona on toistemme kunnioittava kohtaaminen. Syksyllä 2023 aloitettiin hyvinvointitaitojen opettamisen jokaisella luokka-asteella, uuden hyvinvointitaitojen opetuksen opetussuunnitelman mukaisesti.

Yhtenäiskoululla oli kansainvälistä toimintaa ranskalaisten oppilaiden ja heidän opettajien vierailun merkeissä helmikuussa sekä espanjalaisen opettajan viikon vierailun aikana joulukuussa.

Valmistavan perusopetuksen käynnistyminen vuoden 2023 alussa toi useimpiin yhtenäiskoulun luokkiin integrointeja. Integroinnit toteutuivat lähinnä taito- ja taideaineisiin, matematiikkaan ja englantiin.

Talousarvion sisältö:

Yhtenäiskoulun kustannuspaikalle kuuluvat **Yhtenäiskoulun ala- ja yläkoulu lk 1-9.**

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Hyvinvoinnin näkyminen koulun arjessa	Hyvinvointi-tiimi, hyvinvointi valinnaisaineena, teemaviikot ja teemapäivät, hyvinvointikoulutusta henkilöstölle, hyvinvointikansio oppilailla ja henkilöstöllä	Kysely keväällä	Keväällä toteutettiin hyvinvointikysely henkilöstölle ja koulun ulkoinen arviointi huoltajille.
Yhteisöllisyyden vahvistaminen	Yhteistyö perusopetuksen ja lukiokoulutuksen välillä, yhteistyö yhtenäiskoulun ja	Toteutuneet tapahtumat ja yhteistyöhetket	Toteutui kv-hankkeen myötä, jossa mukana lukiolaisia ja

	Kurkiauran välillä, pienet tapahtumat, yhdessä tekeminen		perusopetuksen oppilaita. Yhtenäiskoulun ja Kurkiauran välinen yhteistyö toteutui yhteisten tapahtumien myötä ja yhteisen keskustelun kautta. Pieniä tapahtumia mm. yrittäjyyskurssilaisten myötä.
Oppilaiden osallisuuden kehittäminen	Koulutus, oppilaat itse toteuttamassa asioita, oppilaiden aito kuunteleminen ja kohtaaminen, tukioppilas-, oppilaskunta- ja vihreälipputoiminta	Oppilaiden tekemät aloitteet ja toiminta	Täältä tullaan hanke ja koulutus oppilaille. Tukioppilas- ja oppilaskuntatoiminta

Vastuuhenkilöt: yhtenäiskoulun ja lukion rehtori Ulpu Silvasti

Kurkiauran koulu

Kurkiauran koulun vuosi 2023 oli edellisen vuoden tapaan uudelleen järjestäytymisen aikaa. Maaliskuun lopussa päättyi pitkäaikaisen koulunkäynninohjaajan yli 30 vuotta kestänyt palvelusuhde. Erityisopettaja sekä pitkäaikainen luokanopettaja eläköityivät vuoden aikana. Myös esi- ja alkuopetuksen opettaja siirtyi virkavapaalle syksystä 2023 alkaen vuodeksi. Tehtäviin löytyi työhön sitoutuneet sijaiset ja jatkajat. Erityisopetus on tavoitteena stabiloida varhaiskasvatuksen ja koulujen yhteisviralla ensi lukuvuodesta alkaen. Syksyllä 2022 koulunkäynninohjaaja aloitti Gradiassa aamu- ja iltapäiväohjaajan sekä koulunkäynninohjaajan pätevyitysmiskoulutuksen, josta hän valmistui 2023. Rekrytoinnin kautta hänet valittiin vakituiseen tehtävään. Määräaikaisena oli lisäksi palkattu toinen ohjaaja. Ohjaajien tarvetta tukee koulussa järjestettävä aamu- ja iltapäivätoiminta. Kielten sekä lukuvuoden alusta elämäkatsomustiedon opetuksesta vastasi kunnan kiertävä kieltenopettaja. Koulun henkilöstössä on ollut muutamana viime vuosina tiedossa olleita merkittäviä muutoksia. Nyt tilanne on alkanut vakiintumaan suunnitellulla tavalla.

Koulun oppilasmäärä oli keväällä 40 ja syksyllä 39 (yksi heistä kotiopetusoppilas). Esikoululaisia oli keväällä 3 ja syksyllä 6. Oppilaita osallistui elämäkatsomustiedon opetukseen. Vastaanottokeskuksen entisistä oppilaista 3 kävi viime syyslomasta alkaen keskiviikkoisin Kurkiauran koulussa oppitunneilla mukana ja heidät integroitiin Kurkiauran oppilaksi kuluvaan vuoden alusta. Valmistavasta opetuksesta on näillä näkymin myös jatkossa tulossa hyvää tukea koulun oppilasmäärään; esim. ensi lukuvuoden alussa oppilasmäärä on lähes 50 oppilasta, toki siinä on huomioitava erityisen hyvillä mielin mittava eskarijoukko eli 7 esikoululaista. Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistui keväällä 6 ja syksyllä 6 lasta.

Talousarvion sisältö:

Kurkiauran koulun toiminta sisältyy esiopetus ja opetus alakoulun luokilla 1-6.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Kotiseututietouden lisääminen ja lähiluonnon tehokkaampi hyödyntäminen	Oppitunnit ulkona, retket koulun lähialueille sekä Leivonmäen kansallispuistoon. Leivonmäen historiaan tutustuminen ja merkkipäivien huomioiminen, esim. osallistumalla juhllisuuksiin	Syksyllä ja keväällä retket lähiseudulle/opettajat. Em. yhdistetään hyvinvointi- ja yhteisöllisyysteemaa	Retket toteutettu koulun lähiympäristöön ja kansallispuistoon. Osallistuttu mahdollisuuksien mukaan erityisesti Leivonmäellä

			<p>järjestettyihin tilaisuuksiin, mm. oppilas- ja opettajaedustus kunnan itsenäisyyspäivän juhlassa. 5.-6.lk tulossa keväällä tutustuminen kotiseututalo Simolaan.</p> <p>Koulun ympäristön liikuntapaikat ja luonto olivat aktiivisessa käytössä. Joutsan harrastamisen mallin eräkerho aloitti toimintansa syksyllä. Keväällä oli eräkerhon alustusta mm. Jyrki Ilmosen vierailun kautta.</p> <p>Hyvinvointitunnit kiinteänä osana viikkotunteja.</p> <p>Tapahtuminen järjestäminen ja niiden tarjoaminen koko kylälle. Tapahtumista uutisointi esim. paikallislehdessä.</p>
Lukuinnostuksen lisääminen	Innostavien lukukokemusten tarjoaminen, lähikirjaston hyödyntäminen, lukupassien johdonmukainen käyttö ja lukuinnostuksen palkitseminen	Lainauspisteen aktiivinen käyttö, lukutunnit, lukupassien ym. kontrollijärjestelmien käyttö/opettajat	Lainauspisteen käyttö perjantaisin. Lukutunnit, lukupäiväkirjat.
Iltapäivien harrastusmahdollisuuksien ylläpitäminen	Joutsan kunnan harrastamisen malli, yhteistyö kolmannen sektorin toimijoiden mm. 4H kanssa sekä Puulan seutuopiston toiminta	Kerhotoiminta alkaa vko 36 ja jatkuu läpi lukuvuoden	Jatkui ja jatkuu erittäin monipuolisena. Osallistuminen aktiivista.
TVT -taitojen parantaminen	Näppistaituri, konekannan uusiminen ja kiinteän laajakaistan käyttöönotto. Tarvittavien ohjelmistojen hankinta	Avustusrahan hakeminen konekannan uusimiseen syyskuussa/M. Virtanen ja T. Nikkanen, Näppistaiturin aktiivikäyttö, valokuitu koulun saataville/M. Virtanen ja MPY	AV/mediavälineistöä on uusittu, mm. uudet näytöt 5.-6 - ja 3.-4. -luokkiin. Näppistaituri, scratch -sovellukset, valokuitu jne. aktiivikäytössä.

Musiikkivälineistön hankinta/ajanmukaistaminen	Äänentoisto- ym. laitteiston hankinta	Yhteistyössä Joutsan Nuorisotoimen kanssa/T. Nikkanen ja K. Kosunen	Opeleekio sekä Sinikka Lahti luovuttivat kalustonsa koulun käyttöön.
---	--	--	--

Vastuhenkilö: koulunjohtaja Tero Nikkanen

Perusopetukseen valmistava opetus

Joutsan koulukeskuksen yhteydessä käynnistettiin vuoden 2023 alussa esi- ja perusopetusikäisille maahanmuuttajalapsille tarkoitettu perusopetukseen valmistava opetus. Opetustilana oli kansalaisopiston käytössä olleet luokkatilat osoitteessa Jousitie 54 B. Oppilaiden määrä vaihteli valmistavassa opetuksessa runsaasti. Syyskuussa 2023 oppilaiden määrä oli suurimmillaan yli 50. Tähän vaikutti osaltaan myös se, että opetukseen hyväksyttiin mukaan oppilaita, jotka olivat iältään sen ikäisiä, että heillä koulupolku veisi toisen asteen opintoihin. Perusteena tälle oli kielen oppiminen, koska heikko suomen kielen taito tulisi olemaan todennäköisenä esteenä toisen asteen koulutukseen pääsemiseen.

Valmistavassa opetuksessa annetaan perusopetukseen valmistavan opetuksen valtakunnallisen opetussuunnitelman mukaista opetusta 900-1000 tuntia oppilaan iän mukaisesti. Joutsan kunnan perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma hyväksyttiin hyvinvointi- ja sivistyslautakunnassa 21.2.2023. Valmistavan opetuksen jakson jälkeen oppilas siirtyy pääsääntöisesti perusopetuksen oppilaaksi. Valmistavasta opetuksesta pyritään integroimaan oppilaita perusopetukseen sellaisissa oppiaineissa, missä opiskelu onnistuu vaillinaisellakin kielitaidolla.

Vastuuhenkilöt: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, koulukeskuksen rehtorit

Perusopetuksen oppilaat kouluittain 31.12.2023 tilanteessa

Koulu	esi-opetus	I lk	II lk	III lk	IV lk	V lk	VI lk	oppilaita yhteensä 0-6
Kurkiauran koulu	6	3	8	6	6	4	5	38
Yhtenäiskoulu alakoulu	17 (Esikot)	16	19	34	22	21	22	151 ml. Esikot
oppilaita yht. alakoulut ja esiopetus	23	19	27	40	28	25	27	189
	VII lk			VIII lk			IX lk	oppilaita
Yhtenäiskoulu yläkoulu	41			40			41	122

(Lähde: Primus -oppilashallintojärjestelmä)

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Perusopetus	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					
Poistot					
Tilikauden tulos					

Tunnusluvut:

Oppilaat

Opetustunnit

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarviot	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Joutsan yhtenäiskoulu 1-6 - perusopetustunnit - à-hinta € Yhteensä € Joutsan yhtenäiskoulu 7-9 - perusopetustunnit - à-hinta € Yhteensä € Kurkiauran koulu - perusopetustunnit - à-hinta € Yhteensä € Erillismäärärahat: Lasten iltapäivätoiminta Koululaisten kesätoiminta Kotikuntakorvauskustann. Lastensuojelulain muk. korv. Projektit Perusopetukseen valmistava op Muut ostopalvelut Yhteensä €					

Nettokustannukset / oppilas

	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Joutsan yhtenäiskoulu 1-6 luokat					
Joutsan yhtenäiskoulu 7-9 luokat					
Kurkiauran koulu					
Yhteensä					

LUKIO-OPETUS

Lukiossa opiskeli tilastointipäivänä 20.9.2023 57 opiskelijaa. Uusia lukiolaisia aloitti 18. STT:n lukiovertailussa keväällä Joutsan lukio sijoittui viidenneksi, mutta kirjoitustulokset olivat edelleen myös absoluuttisesti Keski-Suomen keskiarvoa paremmat. Kevään kirjoitustulokset edelleen vahvistivat kuvaa Joutsan lukiosta laadukasta opetusta tarjoavana yleislukiona. Kesäkuussa valmistui Joutsan lukiosta 25 uutta ylioppilasta ja syksyllä valmistui yksi ylioppilas.

Paikallisina painotuksina olivat keväällä 2023 liikunta ja hyvinvointi, kansainvälisyys ja uutena LUMA eli luonnontieteet. Syksyllä paikallisina painotuksina olivat liikunta, hyvinvointi ja kansainvälisyys. Lukiossa lähiopetusta antoi yhteensä 17 opettajaa, kurssimäärän ollessa viimevuosien kaltainen. Kurssien määrä on pysynyt samansuuntaisena useamman vuoden. Kurssimäärällä saadaan tarjottua kirjoitettavien aineiden kurssit omana opetuksena sekä huomioimaan opiskelijoiden muita valintoja hyvin.

Lukion arjessa näkyi myös hankkeet, joista EU:n LfE toi tullessaan uudistetut näytöt luokkiin ja avustuksesta ostettua 3D-tulostinta päästiin testaamaan Keski-Suomen lukioiden korkeakouluviikolla huhtikuussa.

Kansainvälisyystoiminta jatkui ja muutaman vuoden tauon jälkeen saatiin sekä vieraita Ranskasta että vierailtiin Ranskassa. Osana hyvinvointipainotusta lukiossa aloitti ensimmäistä lukuvuotta hyvinvointitutoreita, jotka toivat hyvinvointiteemaa osaksi lukiolaisten arkea.

Talousarvion sisältö

Lukio-opetusta tarjotaan Joutsan ja naapurikuntien opiskelijoille. Kaikki opiskelijat saavat yo-tutkinnon suoritettua.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Tasokkaat oppimistulokset	Laadukas perustoiminta, tuki- ja erityisopetus	Ylioppilaskirjoitusten tulokset, kurssiarvosanat	STT:n lukiovertailussa viides sija. Kirjoitustulokset Keski-Suomen keskiarvoa paremmat
Lukion vetovoiman lisääminen	Markkinointia jatketaan kotikunnassa ja lähikunnissa, lukiossa toimii markkinointitiimi	Uusien opiskelijoiden määrä	Uusia opiskelijoita 18
Painoalueiden kehittäminen	Liikunta ja hyvinvointi painoaluetta kehitetään, uusi painopiste luma käynnistyy, kv-toimintaa elpyy koronan jälkeen	Painoaluetoimintaa n osallistuvien opiskelijoiden määrä, opiskelijatytyväisyys	Painoalueiden kehittäminen jatkui ja opiskelijoiden osallistuminen toteutui hyvin.

Vastuhenkilö: yhtenäiskoulun ja lukion rehtori Ulpu Silvasti

Määräraha- ja tulokkokoite-tili- ja käyttö-%:

Lukio	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					
Poistot					
Tilikauden tulos					

Opiskelijat

59

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarviot	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Lukio					
- opetustunnit lkm					
- ä-hinta €					
Yhteensä €					
Erillismäärärahat:					
Breks, Careers -projektit					
Yhteensä €					

Lukion valtionosuudet

	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Valtionosuudet, Opetushallitus					
Nettokustannukset					
Ostavastuu					
Valtionosuudet/oppilas					
Nettokustannukset/oppilas					
Ostavastuu/oppilas					

Ammatillinen opetus

Ammatillisten oppilaitosten kustannukset muodostuvat pääosin lakkautettujen koulutuskuntayhtymien eläkemenoperusteisista eläkemaksuista ammatillisissa oppilaitoksissa ja musiikkioppilaitoksissa. Lisäksi määrärahavaraus on sisältänyt kuntaosuuden Keski-Suomen koulutuskuntayhtymän oppilaista. Kustannuspaikalta maksetaan myös ammatillisissa oppilaitoksissa olevien joutsalaisten opiskelijoiden saamat koulupsykologi- ja kuraattoripalvelut. Hyvinvointialueuudistuksen jälkeen kustannukset koulupsykologi- ja kuraattoripalveluiden kustannukset kuuluvat hyvinvointialueelle, koska oppilas- ja opiskelijahuollon järjestäminen on sen vastuulla.

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

Ammatillinen opetus	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintakulut					

PUULAN SEUTUOPISTO (Puulan seutuopistolautakunta)

Joutsan kunta on Puulan seutuopiston ylläpitäjäkunta ja opiston sijaintikunta. Muut sopimuskunnat ovat Kangasniemi ja Toivakka. Opiston sivutoimipiste sijaitsee Kangasniemen kunnassa. Opetustuntien määrästä päättävät vuosittain yhteistyökuntien kunnanhallitukset vahvistamalla oman kuntansa opetustuntimäärän. Puulan seutuopiston opistolautakunta vastaa opiston toiminnasta. Opetus on maksullista.

Puulan seutuopisto järjesti toiminta-alueellaan 8996 opetustuntia. Toteutunut opetustuntimäärä nousi edellisvuodesta. Opetustarjonta suunniteltiin vastaamaan kuntien tilaamaa 10 400 opetustuntimäärää. Osa opetuksesta toteutettiin etäopetuksena. Joutsan kunnan tilaama opetustuntimäärä oli 3600 opetustuntia, joista toteutui 2854 opetustuntia. Kuntien tilaamien kurssien lisäksi, opisto järjesti myyntipalvelukurssina 436 opetustuntia. Opetuspalveluja ostivat Kotokunta oy, Espericare oy hoivakoti Soivakka ja Joutsan palvelukoti.

Uusia kurssi-ideoita pyrittiin toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan ja jo toimiville kursseille järjestettiin jatkoa. Opetustarjonta oli tavoitteen mukaisesti monipuolista ja kohdentui eri-ikäisille kuntalaisille. Kurseja toteutettiin kymmenissä eri opetuspaikoissa eri puolilla kuntaa. Tarjonta oli laajaa ja kattavaa niin keskustaaajamissa kuin kyläkunnissakin. Netto-opiskelijamäärä oli 1644, josta joutsalaisia oli 522 netto-opiskelijaa. Tämä kertoo monipuolisen opetustarjonnan vakiintuneesta suosiosta ja toiminnan laajasta vaikuttavuudesta. Nykyisellä opetusresurssilla saavutetaan Joutsassa vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen oleelliset tavoitteet. Kehitettävää on edelleen miesten, ja erityisesti nuorten miesten, osallistumisaktiivisuudessa. Taiteen perusopetuksessa toteutui kaikkiaan 1295 opetustuntia. Opetukseen osallistui yhteensä 100 oppilasta.

Opiston kurssit tuottavat useita esiintyviä ryhmiä musiikin, sanataiteen, teatterin ja tanssin saralle. Kevätlukukaudella pidettiin kevätkuuhla Leivonmäellä ja Kangasniemellä sekä järjestettiin näyttelyt Toivakassa

ja Kangasniemellä. Syyslukukaudella toteutettiin runo-, teatteri- ja musiikkiesityksiä. Musiikkikoulun matineat pidettiin Joutsassa ja Toivakassa. Lucian päivän konsertti oli Joutsan kirkossa. Joutsan naiskuoro, Naiskuoro Niemettäret, runo- ja teatteriryhmä esiintyivät Joutsassa ja Kangasniemellä. Esiintymisiä oli myös mm. Kangasniemen itsenäisyyspäivän juhlassa.

JAKE-hanke ja Erasmus + -hankkeet päättyivät. Seitsemän kansalaisopiston yhteinen laatu- ja kehittämishanke ”Oppimisverkostosta eteläsavolaista synergiaa” alkoi toukokuussa 2023. Opetushallituksen rahoittama ja Jyväskylän kansalaisopiston koordinoima Osaavat opisto III – hanke jatkuu.

Opistolautakunta piti 5 kokousta ja päätti hallintosäännön mukaan lautakunnalle kuuluvista asioista. Vakituista henkilöstöä oli 3 opettajaa, 2 toimistotyöntekijää ja rehtori. Kädentaitojen opettaja oli toimivapaalla koko vuoden. Tuntiopettajia oli noin 90.

Talousarvion sisältö

Monipuolisen opetustarjonnan järjestäminen eri-ikäisille kuntalaisille

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Monipuolinen ja laadukas kurssitarjonta	Kurssitoivekyselyt ja asiakaspalautekyselyt ja/tai haastattelut, tilastot	Osallistujamäärä	Oppilasmäärä: Joutsa 522 Toivakka 296 Kangasniemi 622
Kaikenikäisten hyvinvoinnin edistäminen	Kurssien tarjoaminen vauvasta vaariin, erityisesti nuoret ja ikääntyvät huomioiden	Osallistujien ikäjakauma	0-29 v. 307 30-44 v. 191 45-59 v. 285 60 v. ja yli 739
Terveiden, mielenterveyden ja jaksamisen edistäminen	Kurssitarjonnassa jokaisessa kunnassa on liikuntaa, terveyttä ja mielenterveyttä edistäviä luentoja ja ryhmiä	Tilastot – Kurssien toteutuminen eri kunnissa Hyvinvoiva kuntalainen	Kurssien toteutumisosuudet: Joutsa 105 % Toivakka 121 % Kangasniemi 116 %
Kurssien määrän lisääminen, korona-aikana syntyneen hyvinvointivajeen paikkaaminen	Suunnitellaan Joutsaan noin 150 kurssia (Kangasniemelle 160, Toivakkaan 70)	Kurssien määrä ja toteutumisosuus suhteessa suunniteltuihin kursseihin	Toteutuneet kurssit: Joutsa 157 Toivakka 85 Kangasniemi 186
Opetustunnit toteutetaan opiston toimintakuntien vahvistaman tilauksen mukaisesti	Toteutetaan Joutsassa yhteensä 3600 opetustuntia (Kangasniemellä 4800, Toivakassa 2000)	Toteutuneiden opetustuntien määrä	Joutsa 2854 + 428 (myyntipalvelukurssit) Toivakka 1838 + 8 (myyntipalvelukurssi) Kangasniemi 4304
Taiteen perusopetuksen suosio säilyy hyvänä. Taidekoulun toiminnan kehittäminen Joutsassa	Oppilasmäärä lisääntyy ja suoritteita kertyy. Konsertteja ja näyttelyitä järjestetään myös virtuaalisesti	Opintosuoritteiden määrä. Musiikkikoulun konserttien ja taidekoulun näyttelyiden määrä	TPO: Mk/Tk Joutsa 229/122 Toivakka 215/291 Kangasniemi 0/439 Konsertit 4 Näyttelyt 4

Vastuhenkilö: seutuopiston rehtori Mirka Savolainen alkuvuosi 2023, rehtori Kari Kroppu loppuvuosi 2023

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Puulan seutuopisto	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

Tunnusluvut:

Kansalaisopiston opetustunnit

Joutsa

Kangasniemi

Toivakka

Taidekoulun opetustunnit

Joutsa

Kangasniemi

Toivakka

Musiikkikoulun opetustunnit

Joutsa

Toivakka

Opetustunnit yhteensä

Joutsa

Kangasniemi

Toivakka

Yhteensä

Opiskelijamäärä /brutto

Opiskelijamäärä /netto

Kansalaisopisto, opetus €/tunti, nt

Musiikkikoulu, opetus €/tunti, nt

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarviot	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Kansalaisopisto ja Taidekoulu					
- opetustunnit lkm					
- à-hinta €					
Yhteensä €					
Musiikkikoulu					
- opetustunnit lkm					
- à-hinta €					
Yhteensä €					
Erilliset kustannukset:					
Atk-luokka					
Yhteensä €					

Valtionosuudet	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Laskennalliset opetustunnit à €/tunti					

Laskennallinen peruste					
Valtionosuus-%					
Valtionosuus €					

MUU OPETUS JA KULTTUURITOIMI

Kirjasto

Vuosi 2023 oli isojen muutosten aikaa. Alkaen 2.1. palveluaikoja supistettiin pääkirjastossa 8 h / vk pienentyneen henkilöstömäärän takia. Lauantain palveluaika loppui kokonaan ja torstain ja perjantain palveluaika lyheni 2 h.

Kirjastonhoitaja sanoutui irti tehtävästään ja hänen tilalleen palkattiin uusi kirjastonhoitaja, joka aloitti 1.8. Uuden kirjastonhoitajan työnkuva on samanlainen kuin edellisen eli Leivonmäen lähikirjasto on hänen vastuullaan.

Jyväskylän kirjastoauto Martti alkoi pysähtyä Rutalahdessa yhdellä pysäkillä 1.9. alkaen joka toinen viikko. Ensimmäisillä käynneillä asiakkaita oli paljon, mutta kävijämäärä hiipui vuoden loppua kohti.

Talousarvion sisältö

Kirjasto on monipuolinen kulttuuritalo ja se toimii kulttuurin ja tiedon jakamisen yksikkönä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Kirjaston henkilökunta on pienentynyt, kun yksi henkilö on eläköitynyt syksyllä 2022. Vuoden aikana toteutetaan tästä johtuvat muutokset: aukioloajat, toimintatavat, osallistuminen kirjaston ulkopuolella tapahtuvaan toimintaan	Tilannetta on seurattu syksyllä 2022 sen jälkeen, kun henkilökunnan määräksi jäi 4 henkilöä. Tämän pohjalta tehdään päätökset. Esim. vinkkauksien tarjoaminen kouluille saattaa vähentyä ja omatoimiaukioloaika lisääntyä	Palveluajan aukiolotuntien määrä, vinkkausten määrä, tapahtumien määrä	Pääkirjaston palveluaika on supistunut 8 h / vk. Vinkkauksia on jatkettu, mutta vasta syyskaudella, eikä kaikille luokille pystytty tarjoamaan vinkkausta. Tapahtumien määrässä ei ole isoja muutoksia
Kirjasto osallistuu koulujen harrastusmallitoimintaan, etenkin Kurkiauran koululla	Voidaan järjestää esim. äänenlukutuokioita	Tuokioiden määrä ja osallistumisinnostus	Kirjastonhoitajan sanoutuessa irti ei ollut mahdollisuutta tähän
Digitutortoiminta jatkuu pääkirjastossa	Ollaan vapaaehtoisten digitutoreiden tukena ja tarjotaan kirjastosta tilat viikoittaisille neuvontatunneille	Digitutoreiden neuvontapäivien /tuntien määrä	Aktiivisten tutoreiden määrä on laskenut alun jälkeen, mukana toiminnassa oli vain 2 – 3 aktiivia, mutta palvelua pystyttiin silti tarjoamaan
Kotipalvelun aktivoiminen	Tarjotaan edelleen kotipalvelua ja yritetään tavoittaa uusia asiakkaita	Palvelun käyttäjien määrä	Kotipalvelua käyttää erittäin suppea joukko. Koronatauon jälkeen käynnit seniorien päivätoimintakeskuksessa jatkuivat ja lisäksi oli muutama yksittäinen asiakas

Yhteistyö koulujen kanssa	Tarjotaan lapsille ja koululaisille kirjastonkäytönopetusta ja vierailuja kirjastoon	Opetustuntien ja vierailujen määrä	Kaiken kaikkiaan kirjastonkäytönopetuksessa käyvien luokkien määrä on vähentynyt huippuajoista. 7-luokkalaiset kävivät opetuksessa, samoin nuorimpien oppilaiden luokat
---------------------------	--	------------------------------------	---

Vastuuhenkilö: kirjasto- ja kulttuuritoimen päällikkö Nina Kuikka

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Kirjasto	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

Tunnusluvut:

Lainat/asukas

Fyysiset käynnit/asukas

Kirjahankinnat/1000 asukas

Lainajat/asukasluku, %

Kokoelmat 31.12.

Kirjastojen aukiolotunnit:

Joutsan pääkirjasto

Leivonmäen lähikirjasto

Mieskonmäen lainausasema

Rutalahden lainausasema

Yht.

Kirjastoauto Martti 7 pysähdyskertaa yht. 3 h

Palveluaika: pääkirjasto 1797 h, Leivonmäen lähikirjasto 754 h, yhteensä 2551 h

Omatuominaika: pääkirjasto 4002 h, Leivonmäen lähikirjasto 3755 h, yhteensä 7757 h

Kaikki aukiolo yhteensä 10 308 h.

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarviot	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Kirjastot					
- aukiolotunnit					
- ä-hinta €					
Yhteensä €					
Erillismäärärahat					
Kirjastoaineisto					
Yhteensä €					

Elokuvatoiminta

Joutsan Kinon toiminta on osaltaan kulttuuria ja hyvinvointia edistävää. Vastuuhenkilö ja koneenkäyttäjät saavat palkkion esitettävien elokuvien mukaan. Muutoin toimitaan talkoilla mm. kioskissa. Kinon koneenkäyttäjien päivitetty palkkioperusteet on hyväksytty hyvinvointi- ja sivistyslautakunnassa 20.6.2023.

Yleisö palasi Joutsan Kinoon koronavuosien jälkeen. Katsojia näytöksissä kävi 3433 henkeä. Ohjelmisto oli monipuolinen ja tarjosi katsottavaa erilaisille ryhmille. Suosituin genre oli kotimainen draama, jota kävi katsomassa n. 40 % katsojista. Yleisön suosikki oli Kuolleet lehdet, josta järjestettiin kaksi ylimääräistä näytöstä ja katsojamäärä oli 377. Koko perheelle sopivia elokuvia esitettiin 15 ja niissä oli yhteensä 632 katsojaa.

Elokuvia on esitetty pääsääntöisesti viikonloppuna sekä iltapäivänäytöksinä tiistaisin tai keskiviikkoisin. Tiedotuksessa ollaan panostettu sosiaaliseen mediaan (Facebook ja Instagram) ja maksuttomiin tapahtumakalentereihin.

Yhteistyössä Mäntyharjun Kinon kanssa järjestettiin elokuun alussa Ilokuvafestivaali, jonka suosituin elokuva oli ennakkonäytöksessä ollut Barbie. Festivaalilla kävivät ohjaajavieraina Petri Kotwica ja Riitta Rask. Festivaalin kävijöistä tehtiin pienimuotoinen kysely.

Talousarvion sisältö

Kino sisältää kunnan oman elokuvatoiminnan.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Katsojamäärän palauttaminen v 2020 tasolle. Tavoite asetettu luottaen, että katsojat palaavat koronapandemian jälkeen	Perinteisen tiedottamisen lisäksi tehostaa edelleen sosiaalisen median hyödyntämistä. KSupermarketin tilassa tiedottamista jatketaan yhteisnäytössä joutsalaisten yritysten kanssa	Katsojatilaston ja talouden seuraaminen eri näytöntö- ja ohjelmistotyypeittäin	Katsojamäärä saavutettiin. Tilaston ja talouden seuraaminen toteutui. Sosiaalisen mediassa tiedottamista tehostettiin ja Facebookin lisäksi perustettiin Instagram-tili. Lisättiin tiedotusta maksuttomilla tapahtumakanavilla
Sopivien ja kiinnostavien elokuvien löytyminen erilaisille katsojaryhmille	Yhteistyön jatkaminen hyviksi koettujen käytäntöjen avulla. Uusien yhteistyökumppaneiden hakeminen	Yhteistyönä järjestettävien tilaisuuksien ja niissä käyneiden katsojien tilastointi ja tulosten arviointi	Järjestettiin näytöksiä mm. tyhy-toimintana ja erityisryhmille.
Lasten ja nuorten elokuvanäytösten ja katsojamäärien ylläpito	Yhteistyö varhaiskasvatuksen ja koulutoimen sekä nuorisotoimen kanssa	Tilastot ja raportoiva arviointi	Koulukino näytöksiä järjestettiin 4 kpl ja tavoitteet toteutuivat.
Elokuvatoiminnan taloudellisuus ja työn rationalisointi	Suunnitella ja toteuttaa rinnakkainen Ilokuvafestivaali -niminen tapahtuma	Ohjelmiston monipuolisuus. Katsojalukujen ja talouden toteutuman arviointi.	Ohjelmisto oli monipuolinen. Ilokuvafestivaali toteutettiin yhteistyössä Mäntyharjun kanssa.

Vastuhenkilö: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja Mika Sirkka

Kinon vastaava hoitaja: Eero Peltoniemi

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Elokvatoiminta	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					
Poistot					
Tilikauden tulos					

Tunnusluvut:

Esitettävien elokuvien lukumäärä	55	91
Elokuvanäytäntöjä	150	212
Elokuviissa kävijöitä	3500	3433
Keskimäärin kävijöitä/näytäntö	23	16

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarvot	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Elokuviien esitys					
- elokuvanäytökset lkm					
- à-hinta €					
Yhteensä €					
Nettohinta / näytös					

Muu yleinen kulttuuritoimi

Kulttuuritoimessa toimi 1.1. – 17.7. työharjoittelija, joka siirtyi palkkatuella työllistetyksi 1.8. alkaen. Vuoden aikana hän kartoitti mahdollisia hankerahoituksia, kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttajia sekä oli kunnan tuki Haihatukselle Joutopäivien ja Joutoviikon järjestämisessä.

Kulttuuritoimelle tarjottiin HAMA-rahoituksen kautta edullisia taidetyöpajoja, joiden järjestämistä vuonna 2024 alettiin selvittää. Muuten kulttuuritoimi on ollut hyvin pienimuotoista. Trio Amore piti konsertin ja Keski-Suomen museon kanssa jo pitkään mietittyä yhteistyötä kokeiltiin striimatulla taideluennolla, joka ei yleisöä Joutsassa kiinnostanut. Museoyhteistyötä oli myös taidekonservaattori Veera López-Lehdon suorittama kunnan omistamien taideteosten kuntoarviointi.

Talousarvion sisältö

Kulttuuritoimi sisältää kulttuurityöryhmän sekä kulttuuriavustukset.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Kulttuurityöryhmä jatkaa aktiivisesti toimintaansa	Kokoukset n. 6 / v	Kokousten ja osallistujien määrä	Aktiivisia osallistujia on n. puolet ryhmän jäsenistä. Alettiin miettiä kokousten määrän vähentämistä.
Kulttuurikasvatuksen opetussuunnitelma (Kops) on	Vastuuhenkilöt on nimetty, toteutusajankohdat päätetty	Kopsiin osallistuvat luokat	Muutamia yksityiskohtia on vielä tarkemmin sopimatta.

kokonaisuudessaan toiminnassa			
Vähävaraisten kulttuuritukilippujen jakoa jatketaan yhdessä seurakunnan diakoniatyön ja kunnan sosiaalitoimen kanssa	Lippuja aletaan jakaa jo alkuvuodesta, jolloin mahdollisten käyttökohteiden määrä lisääntyy	Jaettujen / laskutettujen lippujen määrä	Hyvinvointialue ei osallistu kulttuuritukilippuasiaan mitenkään eli lippujen jakaminen oli yksin seurakunnan vastuulla. Ainoana käyttökohteena oli Kino.
Vuonna 2022 kokeiltu Kulttuurikytyi saa jatkoa ja hankitaan lastenteatteriesitys	Kulttuurikytyi toteutetaan uusiin kohteisiin; teatteriryhmiltä tulee tarjouksia, valitaan yksi	Osallistujien määrä	Kulttuurikytyi tehtiin Rutalahden suuntaan ja osallistujia oli 20, heissä oli monta ukrainalaista eli tämä palveli myös kotouttamistarkoituksessa. Lastenteatteria ei toteutettu.
Itsenäisyysjuhla järjestetään perinteisenmallisena Leivonmäellä, jatketaan kunnan kulttuuripalkinnon jakamista	Hankitaan esiintyjät juhlaan, kysytään kuntalaisilta ehdotuksia palkittavaksi	Yleisön määrä	Juhla pidettiin Leivonmäellä ja yleisöä oli yli 100 henkilöä eli reilusti enemmän kuin useana edellisenä vuonna. Ensimmäistä kertaa juhla striimattiin. Kulttuuripalkinto myönnettiin Cafe Meijerinliiterille
Järjestetään veteraanipäivä	Mietitään päivän konsepti – onko muuta kuin seppeleenlasku	Osallistujien määrä	Järjestettiin vain seppeleenlasku

Vastuuhenkilö: kirjasto- ja kulttuuri-toimen päällikkö Nina Kuikka

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Muu yleinen kulttuuri-toimi	Tot 2021	TA 2022	Tot 2022	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot		0	0	0	100,0
Toimintakulut					
Toimintakate					

VAPAA-AIKATOIMI

Vapaa-aikatoimi suunnittelee, kehittää ja tukee kunnassa harrastettavaa liikunta- ja nuorisotoimintaa.

Tavoitteena on turvata kuntalaisille mahdollisimman monipuolinen liikunta- ja nuorisotoimen harrastustarjonta sekä kaikki ikäluokat huomioiva palveluverkosto.

Vapaa-aikatoimi sisältää liikuntatoimen, liikuntaneuvonnan, liikuntahallin, uimahallin, muut sisä- ja ulkoliikunta-alueet, nuorisotoimen, etsivä nuorisotyön, nuorisovaltuustotoiminnan ja nuorisotilatoiminnan.

Liikuntatoimi

Vapaa-aikatoimen yhdistysavustuksia jaettiin liikuntaseuroille ja nuorisoyhdistyksille yhteensä 40 000 euroa. Kuntoliikunnan suurimmat tapahtumat olivat Leivonmäen uimahallin uinti- ja vesivoimistelutoiminnot kevät- ja syyskauden ajan.

Leivonmäen uimahalli oli kesäaikaan lukuun ottamatta 16 tuntia viikossa. Joutsan ja Leivonmäen uimahallin kuntosali oli avoinna arkisin klo 7-21.30 ja viikonloppuisin klo 7-20.

Joutsan liikuntahallin käyttöaste oli hyvä. Halli on arkisin koululaisryhmien käytössä aamu- ja iltapäivät ja illan klo 16.00–21.30 vuorot pääsääntöisesti liikuntaseurojen käytössä. Viikonloppuvuoroilla hallissa järjestettiin turnauksia/otteluita, jonka lisäksi vuoroja käytettiin myös normaaleina vakiovuoroina. Hyvinvointia liikunnasta -hankeen puitteissa järjestettiin liikuntaneuvontaa ja suosittuja matalankynnyksen liikuntaryhmiä. Leivonmäen uimahallilla toimi kahdeksan vesivoimistelun viikkoryhmää, joista kuusi oli tarkoitettu ikäihmisille ja kaksi ryhmä työikäisille. Loppuvuodesta saatiin uusi työikäisten vesivoimisteluryhmä käyntiin. Lisäksi Joutsan liikuntahallilla järjestettiin ikäihmisille suunnattua liikuntaa kerran viikossa hallikävelyn merkeissä. Joutsassa ja Leivonmäellä toimivat Liikettä niveliin -liikuntaryhmät sekä kuntosaliryhmät. Kesäaikana uimalassa järjestettiin järvijumppaa. Joutsan uimalan kesäaikaista käyttöä valvoi kaksi aluevalvojaa.

Nuorisotoimi

Kesäleirit järjestettiin yhdessä seurakunnan kanssa Pekkasten leirikeskuksessa.

Joutsan Nuorisovaltuuston kanssa tehtiin yhteistyötä nuorten vaikuttamismahdollisuuksien parantamiseksi Joutsassa. Nuorisokahvila oli avoinna kesäaikaa lukuun ottamatta 13h/viikko. Nuorisokahvilassa kävi ajalla 9.1.2023-22.12.2023 3749 nuorta.

Joutsan Etsivä nuorisotyö - hanke sai Aluehallintovirastolta avustusta. Etsivä nuorisotyön hanke toimi ajalla 1.11.2022–31.10.2023 ja jatkohanke alkoi 1.11.2023. Työ on suunnitelmallista ja pitkäjänteistä nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi tehtävää työtä. Kohderyhmänä ovat alle 29-vuotiaat, jotka ovat vailla koulutusta, työpaikkaa tai ovat vaarassa syrjäytyä.

Uutena hankkeena ja työmuotona käynnistettiin koulunuorisotyö, osa-aikaisena koulunuorisotyöntekijänä toimi Sini Pylkkänen.

Talousarvion sisältö

Vapaa-aika- ja nuorisotoimen palveluihin kuuluvat liikuntapaikat, liikuntahalli ja uimahalli, Nuorisokahvila, etsivä nuorisotyö sekä liikunta- ja nuorisojärjestöjen tukeminen avustuksilla.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin lisääminen liikunnan avulla	Liikuntapaikat pidetään maksuttomina tai edullisina käyttää. Järjestetään liikuntaneuvontaa ja monipuolista terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntatoimintaa	Liikuntapaikkojen ja tapahtumien kävijämäärät	Osallistuminen uusiin matalan kynnyksen liikuntaryhmiin on ollut hyvällä tasolla. Liikuntapaikat ovat olleet maksuttomia tai edullisia käyttää.
Tarjotaan liikuntaneuvonta palvelua ja kehitetään toimintaa yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa	Haetaan jatkorahoitusta Hyvinvointia liikunnasta -hankkeelle, poikkihallinnollinen ja monialainen yhteistyö	Hankehakemus/avustusmääräraha Liikuntaneuvonnan asiakasmäärät	Liikuntaneuvontahanke toteutui uuden hankerahoituksen myötä ja toimintaa kehitettiin.
Nuorten vaikuttamismahdollisuuksien parantaminen	Uuden nuorisovaltuuston valitseminen. Nuorten kuuleminen nuorisotapahtumissa, kouluilla ja nuorisotiloilla	Nuorisovaltuusto on valittu ja nimetty edustajat lautakuntiin ja muihin toimielimiin	Uusi nuorisovaltuusto on nimetty ja valittu edustajat toimielimiin.
Etsivän nuorisotyön toiminnan jatkuminen. Tarjotaan ohjausta ja tukea koulutuksen tai työelämän ulkopuolella oleville nuorille sekä autetaan heitä arjen haasteissa	Hankehakemus etsivään nuorisotyöhön. Pienryhmätoiminnan järjestäminen.	Hankehakemus/avustusmääräraha. Etsivän nuorisotyön asiakasmäärä	Hankehakemus tehty ja saatu avustusmääräraha. Etsivällä nuorisotyöllä oli 34 asiakasta.

Vastuuhenkilö: vapaa-aikatoimen päällikkö Kari Kosunen

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Vapaa-aikatoimi	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					
Poistot					
Tilikauden tulos					

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarviot	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Joutsan liikuntahalli					
- aukiolotunti					
- ä-hinta €					
Yhteensä €					
Leivonmäen uimahalli					
- aukiolotunti					
- ä-hinta €					
Yhteensä €					
Nuorisokahvila					
- aukiolotunti					
- ä-hinta €					
Yhteensä €					
Liikunta-alueet					
Muu liikunta- ja nuorisotyö					
Erillismäärärahat					
Etsivä nuorisotyö -projekti					
Avustukset yhteisöille					
Yhteensä €					

JOUKKOLIIKENNE

Joukkoliikenteen määrärahoilla on järjestetty asiointiliikennettä kunnan eri alueilla. Lisäksi joukkoliikenteen määrärahoja on käytetty myös maksamaan Joutsan kunnan maksuosuus Joutsa-Jyväskylä-Joutsa välillä kulkevasta linja-autovuorosta, joka ei enää säilyisi ilman kunnan osallistumista kuluihin. Asiointiliikenteen tarkoituksena on palvella sitä käyttäviä asiakkaita mahdollisimman hyvin huomioimalla asiakkaiden tarpeet ja aikataulut asiointiliikenteen suunnittelussa.

Talousarvion sisältö

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Pitää asiointiliikenne toiminnassa, saada käyttäjämääriä nostettua ja palveltua asiakkaita mahdollisimman hyvin	Tarkastellaan reittien toimivuus ja aikataulut. Muokataan reittejä käyttäjätarpeen mukaisesti. Pyritään tuomaan palvelun saatavuus asiakkaille paremmin tietoon	Asiointiliikenteellä on edelleen käyttäjien ja käyttäjämäärät nousevat	Asiointiliikenteen reittejä on arvioitu ja seurattu vuoden aikana. Osalla reiteistä käyttäjämäärät ovat vähentyneet erinäisistä palvelusta johtumattomista syistä. Osalla reiteistä aktiivisten käyttäjien määrä on lisääntynyt.
Varmistaa Joutsa-Jyväskylä-Joutsa työ-/koulumatkat mahdollistavan liikennöinnin jatkuminen	Sitoudutaan osallistumaan kuluihin ELY:n maksuosuuksien mukaisesti. Pyritään varmistamaan vuoron jatkuminen sopimuskauden jälkeenkkin	Joutsa-Jyväskylä-Joutsa työ-/koulumatkat mahdollistava julkinen linja-autovuoro on toiminnassa	Linja-autovuoro on edelleen toiminnassa ja ELY kilpailutti loppuvuodesta 2023 myös reitille seuraavan toimijan, joten reitin jatko on turvattu seuraavan toimikauden ajaksi.

Vastuhenkilö: Hyvinvointi- ja sivistysjohtaja Mika Sirkka

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Joukkoliikenne	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN JA KOORDINOINTI

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuuluu hyvinvointialueuudistuksen jälkeenkin kuntien lakisääteisiin tehtäviin (kuntalaki 410/2015 § 1 ja 37, laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021 § 6). Tätä tehtävää toteutetaan yhteistyössä alueiden vastaavien toimijoiden kanssa. Joutsan kunnassa tarkasteltiin hyvinvointi- ja sivistysosaston mahdollisuuksia selvittää laajasta tehtäväkentästä ja laadullisesti riittävästä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen raportoinneista sekä tilannekatsauksista. Kunnanhallitus päätti perustaa 26.9.2022 hyvinvointikoordinaattorin tehtävän 1.1.2023 alkaen.

Hyvinvointikoordinaattorin tehtäväkuvaan sisältyy laajan ja vuosittaisen hyvinvointikertomuksen kokoaminen yhdessä hyvinvointityöryhmän kanssa, hyvinvointisuunnitelman kokoaminen, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen viestintä, keskeisen indikaattoritiedon seuranta, yhteistyö alueen toimijoiden suuntaan, järjestöyhteistyö mm. kumppanuuspöydän koordinointi ja valmistelutehtävät, hyvinvointituvan toiminnan koordinoiminen, vanhus- ja vammaisneuvoston asialistan kokoaminen ja koollekutsuminen, - ehkäisevän päihdetyön koordinoitivastuu, työllisyydenhoito kunnassa, valmistautuminen tuleviin te-uudistuksiin ja yhdyshenkilönä toimiminen yleishallinnon alaisuudessa.

Hyvinvointityöryhmässä on mukana hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen paikallisia toimijoita johtajista asiakastyötä tekeviin ammattilaisiin. Hyvinvointityöryhmä toimii valmistelevana ja toimeenpanevana ryhmänä mm. hyvinvointisuunnitelma ja -raportointi. Ryhmän koollekutsujana ja esittelijänä toimii hyvinvointi- ja sivistysjohtaja.

Ehkäisevästä päihdetyöstä vastaavaksi toimielimeksi on nimetty hyvinvointi- ja sivistyslautakunta (khal 26.9.2022). Työryhmän tehtäväalueeseen kuuluu päihdehaittojen ehkäisyyn lisäksi mielenterveyteen, peliongelmiin, lähisuhdeväkivaltaan ja syrjäytymisen ehkäisyyn liittyviä osa-alueita. Työryhmän kokoonpano

on käsitelty hyvinvointi- ja sivistyslautakunnassa 9.5.2023. Ryhmän koollekutsujana toimii hyvinvointikoordinaattori.

Kunnalla on myös velvollisuus ottaa vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto mukaan kunnan toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan kaikissa asioissa, jotka koskevat ikääntyneitä tai vammaisia henkilöitä. Vanhus- ja vammaisneuvostossa esittelijänä toimii hyvinvointikoordinaattori. Neuvosto kokoontui vuonna 2023 neljä kertaa.

Talousarvion sisältö

Hyvinvointikoordinaattorin palkkakustannukset (80 %), vanhus- ja vammaisneuvoston kokouspalkkiot ja matkakulut, hyvinvointityöryhmä, ehkäisevän työn työryhmä ja muut toimintaan liittyvät kulut

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Ennaltaehkäisevä kuntalaisten toimintakyvyn vahvistaminen	Hyvinvoinnin ja terveyden indikaattoritiedot väestöstä TEAviisaritulosten seuranta Hyte-kertoimen taso kohooa	-	Indikaattoritietoja ei ole saatavilla vuodesta 2023 ennen tilinpäätöksen valmistumista. TEA-viisarin, Hyte-kertoimen ja muiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvien indikaattoritulosten arviointi suoritetaan vuosittaisessa hyvinvointikertomuksessa.
Laadukas suunnitelma ja -kertomustyö	Hyvinvointisuunnitelma ja kertomukset suuntaavat toimia ja antava tietoa päätöksentekoon	-	Vuoden 2022 hyvinvointikertomuksen vuosiraportti ja vuosien 2023-25 hyvinvointisuunnitelma hyväksytty valtuustossa 18.12.2023. Laadittu aikataulu suunnitelma ja -kertomustyölle vuodesta 2025 alkaen.
Järjestöyhteistyö toimii	Kumppanuuspöydän jatkuvuus, järjestöfoorumit, vanhus- ja vammaisneuvosto	-	Työnkuvia tarkennettu ja sovittu, että hyvinvointikoordinaattori toimii esittelijänä ja koordinoijana kumppanuuspöydässä ja vanhus- ja vammaisneuvostossa sekä toimii yhdistysyhdyshenkilönä alueellisessa osallisuus- ja kumppanuusverkostossa.

Vastuhenkilö: Hyvinvointikoordinaattori Johanna Pajunen

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Hyvinvointityö	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

RAVINTOHUOLTO

Ravintohuolto siirtyi kunnan teknisen osaston alaisuudesta hyvinvointi- ja sivistysosastolle vuoden 2023 talousarviossa.

Ravintohuollon palvelua tuotetaan koulukeskuksen keittiössä. Keittiössä valmistetaan aterioita koulutoimelle ja varhaiskasvatukselle. Tavoitteena koulukeskuksen keittiöllä on suunnitella, valmistaa ja laittaa tarjolle varhaiskasvatuksen- ja kouluruokailusuositusten mukaisia ateriakokonaisuuksia erityisruokavaliot huomioiden.

Vastuhenkilö: ravitsemushuollon päällikkö Anna-Mari Lahtinen

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Ravintohuolto	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

Ateriamäärät:

Koulukeskuksen keittiö

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat (sisäiset):

Menoarvot	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Koulukeskuksen keittiö					
- ateriat					
- ä-hinta €					
Yhteensä €					

Tuotekuvaukset

Ateriat = suoritteet

Suoritteet ovat eri toimipisteissä eri kokoisia ja koostumukseltaan erilaisia. Suorite on kuitenkin laskettu niin, että ne olisivat keskenään vertailukelpoisia. Esim. koulukeskuksessa lämmin ruoka, salaatti, juoma ja näkkileipä = alakoululaisilla ½ suorite ja yläkoululaisilla sekä lukiolaisilla = 1 suorite. Varhaiskasvatuksessa aamupala, lounas ja iltapäivän välipala = 1 suorite.

Kuljetus ei sisälly aterian hintaan.

Koulukeskuksen keittiö

Koulukeskuksen keittiössä valmistetaan ja toimitetaan kouluaterioita *Joutsan yhtenäiskoulun ja lukion sekä Kurkiauran koulun* oppilaille ja opettajille erityisruokavaliot huomioiden. Vuoden 2023 alusta lähtien myös valmistavan opetuksen oppilaat kuuluvat ruokailijavahvuuteen. Tämä selittää valtaosin suoritelmäärässä tapahtuneen kasvun. Esikoulun, yhtenäiskoulun, lukion ja valmistavan opetuksen oppilaiden ja opettajien ruokailu tapahtuu koulun ruokasalissa ja ruoka otetaan linjastosta. Yhtenäiskoulun oppilaille pyritään tarjoamaan päivittäin myös välipalaa, jonka kustannukset sisältyvät kouluruoan hintaan. *Iltapäiväkerhoihin Reppuun ja Kurkiauran koululle* toimitetaan välipalatarvikkeet tilausten mukaan. Lukion liikuntavalmennuksen aamupala on tarjolla maanantai- ja perjantai aamuisin.

Päiväkotit Taikametsään sekä ryhmäperhepäiväkoteihin Koivukumpuun, Keltasirkkuun ja Koskikaraan toimitetaan lämmin lounasruoka lisäkkeineen sekä aamu- ja välipalatarvikkeet tilausten mukaan. Myös esikoululaisten aamupala- ja välipalatarvikkeet toimitetaan koulukeskuksen keittiöstä.

SIVISTYSTOIMEN ELÄKEMAKSUT

	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Eläkemenoperusteinen KuEL					
Päivähoito					
Peruskoulut					
Lukio					
Kirjasto					
Liikunta- ja nuorisotoimi					
Muu kulttuuritoimi					
Yhteensä					

SIVISTYSTOIMI YHTEENSÄ

	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					
Poistot					
Tilikauden tulos					